

**POZDRAVNI GOVOR PREDSEDNIKA VLADE DR. SC. IVE SANADERA NA SVEČANOM
OTVORENJU PRVOG KONGRESA HRVATSKIH ZNANSTVENIKA IZ DOMOVINE I
INOZEMSTVA U HOTELU "WESTIN"**

16. studenoga 2004.

Gospodine Predsjedniče Republike Hrvatske, Predsjedniče Hrvatskog sabora, dame i gospodo!

Posebno mi je zadovoljstvo i ugodna dužnost obratiti vam se danas u ovoj zaista sjajnoj prigodi u kojoj se okupljaju hrvatski znanstvenici iz domovine i iz svijeta.

Petnaest godina nakon stjecanja samostalnosti, kada smo započeli ciklus afirmacije Hrvatske u svijetu, danas se nalazimo pri kraju jednoga procesa koji bi trebao biti završen ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, u elitni klub naprednih, demokratskih, vodećih zemalja našeg kontinenta. U tim je naporima hrvatska javnost, do sada, davala punu potporu državnoj politici bez obzira na to koje političke orijentacije ona bila. Dolazi vrijeme kada političke odluke, političke napore trebaju zamijeniti oni naponi koje vi dobro poznajete, naponi znanosti. Europa je danas, odnosno njezin najnapredniji dio koji ujedinjuje 25 zemalja članica, za svoju filozofiju i glavni naglasak u svojim namjerama u idućem razdoblju uspostavila jednu sintagmu koja na engleskom glasi: "Knowledge based economy". Mislim da nema bolje sintagme koja opisuje i koja treba opisati i našu situaciju u Hrvatskoj. Znanje kao temelj ekonomije odnosno razvoja društva!

I u tom smislu pozdravljam kao predsjednik Vlade sve napore koje je učinilo Ministarstvo, kojemu je na čelu ministar dr. Primorac i sve Vas koji ste se odazvali ovom Prvom kongresu. Drago mi je ovdje vidjeti i socijalne partnere, predstavnike sindikata i predstavnike poslodavaca koji zajedno s akademskom zajednicom i Vladom imaju najodgovornije dužnosti u Hrvatskoj.

Razvitak Hrvatske mora voditi poboljšanju životnog standarda naših ljudi. To je cilj kojemu svi služimo; to je cilj u koji se svi zaklinjemo. I u tom smislu ovakve prigode nadilaze značenje naše obične, svakodnevne brige, jer su ovo prigode u kojima zajedništvo zaista dolazi do izražaja, zajedništvo na zajedničkom ostvarenju zajedničkog cilja. Ako govorimo o ulasku Hrvatske u Europsku uniju, a to je naša neposredna budućnost, onda želimo ući u Europsku uniju kao zemlja znanja.

U današnjem modernom i razvijenom društvu kakva je Unija postignut je opći konsenzus i ne postoje više nikakvi prijepori oko toga da su znanje i intelektualni kapital ljudi temeljne pokretačke snage u ljudskom društvu i glavni uvjet uspješnosti. Upravo zbog toga hrvatska Vlada poduzima sve što u ovim okolnostima može, uz sva ograničenja i restrikcije na koja smo u donošenju proračuna prisiljeni, kako bi se znanost i obrazovanje i izdvajanje za njih povećalo više nego za druga područja. U Vladinu proračunu za 2005. godinu, koji ćemo u četvrtak predstaviti Hrvatskom saboru, stavke Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa iznose oko 8 milijardi i 676 milijuna kuna, što je za 4,3% ili 356 milijuna kuna više nego u 2004. godini, a do 2007. godine planiramo da bi proračun za znanost i obrazovanje premašio 10 milijardi.

Hrvatska na svoju nesreću nije mogla proći put kojim su išle druge zemlje iz bivšeg, tzv. socijalističkog bloka koje nakon nestanka komunizma s političke scene Europe i svijeta nisu bile u ratu nego su tranziciju prošle u puno lakšem, mirnom ozračju. Hrvatska je bila u strašnom ratu čije su izravne i neizravne posljedice i danas vidljive i očitavaju se točno i u financijskim pokazateljima, u brojkama koje se moraju uvoditi u proračun.

U svom strateškom izjašnjenju za razvoj znanosti, mi u Vladi polazimo od činjenice da nijedan drugi segment djelatnosti nije toliko zanimljiv i nije tako korisno ulagati u njega kao što je korisno ulagati u znanje i obrazovanje građana, posebice u mlade ljude. Uz svu važnost ulaganja u infrastrukturu i gospodarski razvoj očito je da su izobrazba građana i znanstveni potencijal dugoročno još isplativija investicija. Najbolje to dokazuju one razvijene zemlje koje nemaju ni

rudnoga blaga, ni prirodnih bogatstava, ni izvora energije, a ipak su se znanstvenom tehnologijom i ulaganjem u ljudske potencijale uzdignle na sam svjetski vrh razvijenosti. Japan je, uz svu oskudnost prirodnih resursa, postao znanstvena, tehnološka i gospodarska velesila suvremenog svijeta. I manje zemlje, poput Irske, svjedoče o tome što se u razvoju društva može ostvariti ulaganjem u znanost i obrazovanje. Složeno je i prepuno mnogobrojnih izazova ostvariti takvo ulaganje u ljude, a da to ujedno ne bude nametanje stajališta, nego da predstavlja ispunjenje i optimalno ostvarenje njihovih planova za društvo i zajednicu.

Treba stalno modernizirati sustav naobrazbe, usklađivati ga sa što višim svjetskim standardima, pratiti njihove dinamične promjene, a da se pritom čuva kontinuitet i ne ugrožavaju stečeni visoki dometi kao i institucije i potencijali. Potrebno je izgraditi stabilne, a fleksibilne uvjete kojima će se najbolje omogućiti obrazovanje građana tijekom cijeloga života.

Svjetska postignuća vrhunskih hrvatskih znanstvenika iz prošlosti i sadašnjosti svjedoče o tome što je Hrvatska podarila svijetu, ali i to koliko je visokoobrazovanih ljudi i vrhunskih znanstvenika otišlo u svijet. Isto tako, brojnost radova naših znanstvenih novaka na međunarodnim znanstvenim skupovima dokazuje uključenost mladih znanstvenika u svjetske znanstvene procese. Mi podržavamo odlazak naših mladih ljudi u inozemstvo na školovanje, usavršavanje, uz učenje stranih jezika, stjecanje novih iskustava, širenje horizonata, ali jednako tako još snažnije podržavamo i njihov povratak u Hrvatsku kako bi se ta nova stečena znanja i iskustva primijenila u našoj zemlji.

Vlada čitavim nizom aktivnosti čini snažne iskorake na stvaranju Hrvatske čiji će razvoj biti zasnovan na znanosti. Držimo posebice značajnim povezivanje znanosti s gospodarskim životom i uključivanjem znanstvenika u postupak stvaranja strategije razvoja Hrvatske, o čemu sam i malo prije nešto govorio. Povezivanje znanstvenika iz domovine i inozemstva treba ostati trajna zadaća državnih tijela Republike Hrvatske koje se skrbe o znanosti, a posebno podupiremo nastojanja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa da se to učini trajnim programom i osmisli kao oblik mreže koju bi činili znanstvenici, a podupirale prateće infrastrukture i infrastrukturne ustanove u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, sveučilištima i institutima, a s državne strane u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa i Nacionalnim vijećima. Vlada će, svakako, znati prepoznati i podupirati namjeru da se povezivanje znanstvenika ne ostvaruje na političkom, nego na znanstvenom programu.

I na kraju želim dobar uspjeh ovom kongresu kojemu je svrha podržati razvoj znanosti u Hrvatskoj, a time i razvoj cijele Hrvatske. Mi budućnost Hrvatske vidimo među razvijenim zemljama Europe i svijeta, a danas nema nijedne zemlje koja bi svojim građanima jamčila blagostanje, demokraciju i ljudska prava, a da nije poklonila najveću pažnju razvoju znanosti i izobrazbe. Želimo u suradnji hrvatskih znanstvenika iz domovine i svijeta vidjeti bitan zalog takvog razvoja i zato u ime Vlade Republike Hrvatske želim ovom Prvom kongresu hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva puni uspjeh, vama na osobnom planu, također, puni angažman i rezultate vašeg znanstvenog rada, te proglašavam Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz Hrvatske i svijeta otvorenim.